

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-FÉLE HÁZ),
HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT ILLETŐ KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK.
KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP ÉS CSÜTÖRTÖKÖN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	12 K.
Fél évre	6 K.
Negyed évre	3 K.

-> EGYES SZÁM ÁRA 12 FILL. <-

KIADÓHIVATAL:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-FÉLE HÁZ)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VÉTELENEK FEL.

Vármegyei múzeum.

Horváth Béla főispán úr különös figyelmébe ajánlva.

Az egész művelt világ a szellemi fejlődés zászlóját lobogtatja. Mindenütt megértik az idők zengő szózatját és a népek vetélkedve áldoznak a kultúra oltárán, mert tudják, hogy ebből fakad ma minden nagyság, minden dicsőség.

A népek szellemében vetik meg a nemzeti fejlődés megingathatatlan alapját, mert csak az a nemzet tekinthet magasra törő reményekkel a jövőbe, melynek fiai nem kerülnek el a tudomány csarnokait, hanem szomjas lélekkel sereglenek feléje. A rohanó áradat elsöpri azokat, kik nem követik száguldó haladását, a tudatlan nép fölött elrobog az idő és összetörve tehetetlenül marad a sárban.

Az általános tudomány követelése mellett lehangosabban hallatja szavát a nemzeti művelődés szükségessége. A népek mind jobban ragaszkodnak nemzetiségükhöz, ebből merítenek törhetlen őserőt a haladásra.

Ha mindezekhez hozzávesszük azt a körülményt, hogy ma a társadalmi viszonyok rendezése a legégetőbb kérdés és ha tudjuk azt, hogy a jelen tökéletes megértése a múlt ismeretétől függ, akkor nem fogunk csodálkozni a híres Spencer azon mondásán, mely a jelen alkalommal önkéntelenül tolatodik fel agyamba: „Nekünk, valóban a társadalom természettudományát kívánatos megismernünk. Eszerint mindazon tényeket ki kell fürkésznünk, melyekből a nemzet fejlődésének s a társadalmi rend megszilárdulásának mikéntjét kitapogathatjuk.“

Igen. Az ebbeli ismeret a kulcsa a társadalmi viszonyok javulásának. És az ebbeli ismeret egyik lothagatosabb terjesztői a múzeumok. Itt látjuk meg a múzeumok általános célját, de ezen cél mellett egy vonalnyival sem tolható háttérbe az a fontos feladat, hogy a régiséggyűjtemények a nemzeti szellem megszilárdulásának rendkívül hatalmas tényezői. Az általános szellemi haladás, a társadalmi viszonyok megértése és javításuk lehetősége, a nemzeti művelődés szárnyakelése és az erős, öntudatos nemzeti szellem rendíthetetlen meggyökereztetése —

mind olyan dolgok, melyek hangos szóval hirdetik a múzeumok terjedésének szükségességét.

Ilyen szempontból kiindulva, a vállalkozás- és közoktatásügyi kormány óriási tevékenységet fejt ki a múzeumok és a könyvtárak érdekében.

A múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége hatalmas munkát végez.

Szellemi irányítást nyújt és anyagi segítséget ad.

1902-ben a tudományos közgyűjtemények segélyezésére szolgáló állami javadalomból — rendes évi segélyezés címén 59,900 kor., — rendkívüli segélyül 31,000 kor. osztott szét a vidéki múzeumok és könyvtárak között; 1600 koronát fordítottak régészeti, 2000 koronát természettudományi kutatásokra, 12,301 koronát székelyi művészeti beszerzésekre, 2692 koronát szakkönyvek-, 9130 koronát gyűjtemények vásárlására, 3650 koronát székelyi munkákra, 5818 koronát rendezési munkálatokra. Az évi kiadások összege 128,592 koronára rúg. Az országos főfelügyelőség pénzbéli segélyen kívül gyűjteménytárgyak adományozása és letéteményezése útján is jelentékeny mértékben járult az egyes intézetek gyarapításához. Állami hatáskörbe tartozott az 1902. évben 59 vidéki múzeum és könyvtár. Vannak intézetek, melyeknek évi szubvenciója vármegy 1000—1500 koronára is, egyes városokban palotát emeltet a kormány 30-50,000 korona hozzájárulással, értékes régiségeket és becses műtárgyakat vásárol és azokat az egyes gyűjteményekben letéteményezi.

Azt hiszem, már e néhány adat is elég világos képet nyújt arról, hogy mint karolja föl az állam ezt a szellemi fejlődésünkre nézve végtelenül fontos ügyet. És most térjünk jó magunkra.

A legrégebbi magyar városban is van régiséggyűjtemény, mely az esztergomi vidéki régészeti és történelmi társulat tulajdona. Van, de ha rá gondolok, megrettenek a lelkeim zajongó keserűséggel. A legnagyobb múltú vármegyében innen-onnan összeszedtek néhány darab régiséget és bedobálták őket a bibliotheka egy sötét, hozzáférhetetlen kamrájába. A drága kincsek ott penészednek, ott korhadnak és csak az egerek és patkányok járnak

rajok — épülni. Kapott ez a múzeum évi 400 korona szubvenciót, de az állam 1902-ben megvonta tőle, mert nem volt a közönségtől látogatható helyen és így nem felelt meg rendeltetésének. Ahelyett, hogy az államsegély eredményes felhasználásával arra érdemesítettük volna magunkat, hogy azt a kormány tetemesen növelje, még azt is elvesztettük, amink volt. Csodálatos, szinte hihetetlen indolencia! Régiséggyűjteményt szervezzünk és azt elzárjuk a közönség elől. Hát akkor minek állították föl? Nem azért, hogy a publikum okuljon, épüljön a tárgyak látásán? És aztán mikor tehetetlenségünkért elvonja tőlünk az állam segélyező kezét, hát egyik oldalunkról átfordulunk a másikra és alszunk tovább jó lelkiismerettel, nyugodtan.

A megbecsülhetetlen kincsek pedig, melyek vármegyénk kulturális fejlődésének leghitelesebb tanúi nagy részben össze sem gyűjtve, elkallódnak a régiségkereskedők kezén, vagy elkorhadnak padlásokon, elrohadnak szemétdombokon. Egy váci régiségkereskedő évek óta letelepedett Esztergomban és olyan jó üzleteket csinál, hogy nem is kívánczik el innen. Népünknek fogalma sincs azon dolgok óriási értékéről, miket néhány filléért elveszteget. Honnan is legyen fogalma? Látja valahol, hogy azok a dolgok megbecsülésben részesülnek? A régiségkereskedő pedig elveszi tőlünk azt, ami könnyű szerrel a mienk lehetne, amiért külföldön milliókat áldoznak, amiért más magyar városok közönsége lelkesedik és áldozatokat hoz. Micsoda pótolhatlan veszteséget szenved ez úton kulturánk!

Úgy-e, hogy ez barbár közönyösség?!

Ne hagyjuk magunkon száradni ezt a mondatot, mely a legmeggyalázóbb bélyeget süti a homlokunkra!

Itt a vármegyeháza. A járásbíró új épületének megnyitásával több terem ült ki benne. Adjunk ezen termekből egyet kettőt a legnemesebb célra, ne sajnáljunk áldozatot hozni a kultúra oltárára. Helyezzük át szerény régiséggyűjteményünket a vármegyeház megüresedett két termébe és nyissuk meg az ajtókat a közönség előtt. Jöjjön el intelligenciánk azokba a termekbe és tanuljon, lelkesedjen, jöjjön el a föld népe és buzogva

lássá meg multunk emlékeit és ismerje meg azok nagy értékét. Az eredmény nagyszerű lesz. Előkerülnek a rejtett kincsek és a régiségkereskedő elhurezolkodik tőlünk, mert akinek van valamije, azt a muzeumba fogja hozni. Magam láttam, mikor ez az élelmes úr czéhládát és ódon bútorokat vett potom árért. Mennyit vesztettünk el így, annak csak Isten a megmondhatója. De még segíthetünk a dolgon, ha fölkeljük népünkben az érzéket multunk emlékei iránt.

A vármegyeház különösen alkalmas hely volna erre a czélra. Bírák, jegyzők hivatalos ügyekben bejönnek és gyakran kell nekik ott hosszabb ideig várakozniok. Milyen hasznosan töltenék el a várakozás unalmas idejét a muzeumban! És mikor megismerkednének ezekkel a dolgokkal, apostoli láng gyúlna ki a lelkükben. Mindegyikük apostola volna az ügynek a saját falujában. És hoznák be a falvakról a sok drága holmit, ami eddig a lomtárban hevert, amit az ekevas alól félre-rugott a földműves. A nép művelődne, a nép megismerné multunk dicsőségét és lelkesednék a dicsőség emlékein. Úgyes vezetés kellene csak és zarándokolna a közönség abba a néhány terembe, mely fölött a nemzeti génusz és a tudomány istene összeölelkezve lebegnének.

Micsoda perspektívája nyílik meg előttem a szellemi fejlődésnek! Rajongó ihlettség száll meg és írni tudnék erről a ragyogó képről, ameddig csak ki nem hullana a toll elfáradt kezemből. De a hely kicsiny. Egyetlen újságcikk keretében nem lehet mindent elmondani. Hiszem, hogy minden emelkedettebb lelkű polgár önmaga kiegészíti a vázoltam hiányos képet. Én pedig a gyakorlati megvalósítás egyetlen módjára gondolok. És itt teljes bizalommal fordulok vármegyénk szeretett főispánjához.

Ő az, aki Ipolyságon megalkotta a honti muzeumot, mely ma már hivatásának magaslatán áll. Amit megtett Hontmegyéért, hiszem, hogy megteszi érettünk is. Ha ő veszi kezébe ezt az ügyet, akkor nem fog többet elaludni, hanem föltámad halottaiból, hogy éljen és viragozzék. Erősen él bennem a meggyőződés, hogy a főispán úr nem fog tőlünk elfordulni és amint szíven viseli vármegyénk szellemi fejlődését, nem riad vissza a nehézségektől, hanem élére áll annak a mozgalomnak, amely hivatva lesz nagy dolgokat véghezvinni. És evvel fogja legjobban megörökíteni nevét Esztergom megye krónikájában, evvel fogja a legmagasabb fokra emelni azt a szeretetet, mely már most is él iránta szívében.

Hiszszük, hogy rövid időn belül meg fogja pendíteni ezt az eszmét a törvényhatóság gyűlésén és a megye közönsége lelkesedve fogja őt érte üdvözölni.

Sergius.

Jövedelmi forrásokat!

II.

Esztergom okt. 4.

Amint az üzleti élet egészséges folyásának meg vannak a saját elengedhetetlen feltételei, azonképen szükséges gondoskodni arról, hogy a közönség javára irányuló gazdálkodásban is bizonyos rendszer követtessék.

Eznek a rendszernek első feltétele az, hogy tisztában legyünk azzal, vajjon milyen jövedelmi forrásokkal rendelkezünk.

Azt tudni, hogy jövedelmeink vannak, még nem elegendő; azt is tudni kell, hogy ezek a jövedelmek arányosak-e azon alappal amelyből folynak? Nevezetesen egy ingatlanok lehet minimális és maximális hozama. Az már most a kérdés, vajjon elért-e a maximális határ s ha nem, mi ennek az oka?

Esztergomról szólva, a városi közvagyon jövedelmezőségének ily értelemben való megítélése tekintetében, tudomásom szerint mi sem történt, holott pl. terjedelmes ingatlanainak átlagjövedelmét kiszámítani nem nehéz és ez alapon megítélni azt, vajjon a jövedelmezőség helytálló-e, vagy sem, könnyen lehet.

Egy ilyen irányú intézkedés nemcsak arra lenne jó, hogy az intéző körök az esetleg szükséges intézkedéseket megtehesék, hanem arra is, hogy a közlakosság megnyugtattassék, miszerint a város vagyonának jövedelmezősége revízió alá vétett s ez alapon milyen eredmény érte el.

A rendelkezésre álló erőök összehátásából alakul ki a gazdasági vezetés terve. Ha tudjuk, mivel rendelkezünk, megszabhatjuk a szükségletek mérvét. Ha a gazdasági életviszonyok ismerete mellett számot vetünk a közlakosság szolgáltató képességével, tisztában lehetünk arra nézve, hogy belátó méltányosság mellett mint róhatunk reá a kivetendő közteher alakjában?

Ha tehát a városi vagyon jövedelmezősége alapos revíziót kíván, azt hiszem igazságos kívánság tőlem, hogyha egyszer a közlakosság szolgáltató- és teherbíró képességét is vizsgálat alá vesszük: mert pangó forgalom, silány kereskedelmi üzletmenet, haldokló kisipar és szorult mezőgazdálkodási viszonyokról beszélünk minden téren s e mellett a szorongatott közlakosságot mégis túlfokozott adóteherrel nyomjuk.

Sorra kell venni a földmivest, mi a vagyona, mi a jövedelme és mi az életigénye; az iparost és a kereskedőt s ha viszonyaikkal tisztában leszünk egy igen sötét kép fog vizsgálódásunk eredményeül kialakulni: — a nyomor, a szegénység és a bukás!

D'or.

Vasárnapi levél.

Esztergom megye jegyzői karához!

A szédelgések korszakát éljük. A kenyéért való küzdelem, a gyors meggazdagodás utáni lihegő vágy sokszor a legpiszkosabb eszközöket adja az emberek kezébe. Az önzés oltára immár mindeneknél magasabban áll és a rajta álló Mammon isten körül, örületes forgatagba táncolnak a sárgümb lakói. A mohó vágy, a zöld éhség kívül az arcokon és undorító torzképpé teszi a teremtés koronáját.

Erény, becsület, lelkiismeretesség a sárba tiporva fetrengenek és borzalmas diadalt ül fölöttük a legaljasabb kapzsiság, mely nem ismer irgalmat, nem tekint embertársat, csak czélját érje. Iszonyu nyugalommal veszi ki a pénz pribékje az utolsó falat kenyeret a legnyomorultabb szegény szájából és elveszi a didergő koldus egyetlen ruháját, hogy neki több legyen. Az özvegy könnyei, az árva jajkiáltása meg nem indítja kerges szívét és örvendő dörzsöli össze kezét egy egy sikerült pénzügyi művelet után, míg ugyanakkor az áldozat sírva forgatja vagyonának egyetlen maradékát: a koldusbotot.

A czégtörvény, az uzsora ellen már igen sok törvényt hoztak, de az írott betű nem bírja eltiporni a kígyó fejét. Hol itt, hol ott üti fel fejét, igéző szeme megbűvöli a szerencsétlen áldozatot és csak arra eszmél föl, hogy veszve van.

Ilyen nálunk a *Katonáné ónagysága intézete*: az *Első Komárommegyei Telekkönyvi Hitel- és Forgalmi Intézet esztergomi Fiókja*.

Ebbe a „fiókban“ már annyira meggyülemlett a szemét, hogy tovább nem hagyhatjuk szó nélkül. Avval csalogatja magához a gyantlan földmivesteket, hogy olesó kölcsönöket szerez nekik, amennyiben ez a „fiók“ két fővárosi pénzügyintézet szennélje. A megszorult ember meghallja a nagyhangú ígőreteket és rámeleg a lépre, honnan csak a legádázabb koppasztási művelet után menekülhet. *Létszólag o'csöbb kölcsönöt kap, de azután olyan hallatlanul nagy közvetítési díjat szabnak rá, mely a kölcsön után fizetendő perzentet az uzsora létrájának tekintélyes magasságu fokára rugtatja föl.* Amit nyernének a réven, azt kétszeresen visszafizetik a vámon. És az áldozat számára, ha egyszer a polip karjai közé került, nincs menekülés. Akár megkapja a kölcsönt, akár nem, a közvetítési díjakat az „esztergomi fiók“ pillanatnyi baladéknélkül, azonnal pereli. Eza „fiók“ a legalacsonyabb rendű szipolyok egyike, mely irtózatossá romlásba dönti azokat, kiket mézes szava elcsábít és „segedelemért“ fordulnak hozzá. Kezünkben vannak ellene és segítő társai ellen az összes adatok* és eddig csak azért nem lepleztük le, mert azt gondoltuk, hogy fertálykor elhordja az irháját tőlünk. Ugyanis mikor már nálunk eléget szipolyozott, Hont megyét akarta boldogítani, de a bölcs vármegye *nem adott neki helyet*, hol emberbaráti működését kifejtessse. Így hát nálunk maradt, sőt jobban a járásbírószákhöz közelébe húzódott, a Kossuth Lajos utczába, hogy röptébe foghassa el a madarakat.

Most azonban már elért türelmünk határához. Ujságírói kötelességünknek tartjuk, hogy hangos szóval tiltakozzunk az illetén „népboldogítás“ ellen. A sajtó elsőrangú kötelessége, hogy a nép érdekeit megvédelmezze mindenemű szédelgések ellen. Népünk úgyis szegény, vétkeznék, ha eltűnnék, mint teszik még inkább tönkre.

Azt hisszük, hogy a legjobb eszközt választottuk meg, midőn Esztergom vármegye derék jegyzői karához fordulunk. Jól tudjuk, hogy a nép érdekeit szívéken viselik, hogy minden törekvésük a nép anyagi jólétének emelésére és az azt veszélyeztető káros hatások elbáritására irányul, épen azért teljes bizalommal szólunk hozzájuk:

Figyelmeztessék községük lakóit az esztergomi „fiók“ csalárdságára. Óva intsek őket a kelepcéztől, mely tátongó csapóajtóval vár rájuk. Doboltassák ki, hogy aki nem akar a biztos tönkrejutás felé rohanni, az be ne tegye lábát *Katonáné ónagysága intézetébe*.

* Legközelebb napvilágra hozzuk azokat, és kiírjuk azoknak a nevét is, akik nem röstelnek segédkezet nyújtani a „fiók“ üzeméhez.

Hisszük, hogy szavuknak meglesz a kellő eredménye. Hisszük, hogy nem mulasztják el a figyelmeztetés hangoztatását, de lelkiismeretük szózatát és legjobb meggyőződésüket követve, odaállnak a nép elé és elmondják neki azt, amit mi a közjó érdekében, biztos alapon és épen azért félelem nélkül hirdetünk.

— i.

HIREK.

Október 6.

Van-e még virág a sárguló lomb közt?

Koszorút belőle, hatalmas koszorút, könnyharmatos, búbanatos koszorút!

Oda, a magyar szabadság véres Golgothájára. . .

Hol a vértanúhalált szenvedett dicső hősök szent hamvára nehézkedik a hant.

Van-e még könny a sokat szenvedett magyar nemzet szemében?

Dagasztja-e még fölszakadó sóhajtás azt a keblet, mely annyi ádáz vihar tomboló dühének állt ellen daczosan, merészen?

Oh hulljon a könny! szálljon a zokogó sóhajtás!

Arad felé. . .

Ott boruljon le ma minden magyar emlékező lelke és csókkal borítva a szent rögöket, tekintsen föl a magasságos égre és úgy sikoltsa el a gyász és iszony véres történetét.

És találjon megnyugvást abban, hogy a magyarok Istene igazságos, se' nem készik, se' nem felejt.

Van-e magyar ember, ki erre a napra nem öldöklő haraggal gondol?

Nincs!

Nem lehet, mert rég lesújtotta volna az ég villáma, rettentő, átkot szóró dörrenéssel!

A kilencz bitó helye a legszentebb föld a magyar hazában, a felhő könnyet lengeti a hősök véreből kelt fűszálakat, a madár szivettépő búbanatos nótát zokog az ágon, mind, mind azt mondja, hogy irtózatossá nehéz — felejteni.

Különösen, mikor csak tőlünk kívánják! Csak mi felejtünk! Lehet-e?

— **Requiem.** Október hó 6-án a belvárosi plébánia templomban reggel 8 órakor az aradi vértanúk lelki üdvéért gyászmise lesz. Hazánk szabadságáért vértanúi halált halt hősökért bizonyára az egész Esztergom fog egy imát röpiteni az Égek Urához és kérni fogja a magyarok Istenét, hogy fordítsa el végre el a keserű poharat ettől a nemzettől, a kinek minden szabad lélegzetét, kiomló vére árán lehet csak megszereznie. Mert „Rossz időket élünk. Rossz csillagok járnak. Isten óvja nagy csapástól.“ *Mi magyar hazánkat.*

— **A király nevenapján.** A legelső magyar ember névnapját ünnepli ma Esztergom. Buzgó ima száll az Égek urához, hogy tartsa meg éltesse I. Ferencz József apostoli királyunkat, Adjon neki erőt, hogy az ország nehéz gondjai alatt, a melyek az ő atyai jó szívéhez állanak a legközelebb, össze ne roskadjon és hű magyar

nemzetének igazi örömeire és hazánk felvirágozására, az ezer éves magyar alkotmány igaz támaszaként, még sokáig éljen!! Az ősi város és vármegye nagy diszszel üli meg az idén a nevezetes dátumot. A székesegyházban hálaadó nagy ünnepi mise van, a melyen a hatóságok élükön Horváth Béla főispánnal teljes számban vesznek részt. A város összes középületein, de sok magán épületén lobogó nemzeti színű zászlók hirdetik, a régi király város törhetetlen királyhűségét.

— **A hercegprímás és a katolikus nagygyűlés.** Vaszary Kólos bíbornok, hercegprímás a következő levelet küldötte gróf Zichy János országgyűlési képviselőnek, a Katolikus Egyesületek Országos Szövetsége elnökének: Méltóságos gróf, Elnök ur! Köszönettel vettem Méltóságodnak folyó évi szeptember hó 15-én kelt. megtisztelő sorait, melyekből örömmel értesültem a IV. országos katolikus nagygyűlés is üdvös kihatással lesz az öntudatos hitből és igazalmas szeretetből fakadó katolikus társadalmi tevékenység élénkítésére és erősítésére. A felajánlott fővédnökséget készséggel elfogadom és legközelebbi körlevelemben papságomat és híveimet a nagygyűlésben való részvételre buzdítom. Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását: Vaszary Kólos bíbornok, hercegprímás, esztergomi érsek.

— **Kinevezés.** A főispán Dr. Berényi Gyula városi k. orvost, Esztergom vármegye tb. tiszti főorvosává nevezte ki. A jól kiérdemelt kitüntetéshez gratulálunk.

— **Gróf Majláth és az esztergomi ipar.** Nekünk esztergomiaknak minden rossz a mi Esztergomban készül. Kicsinyelve nevet az esztergomi gavallér azon, a ki ruháit itt csináltatja, megveti az esztergomi cipőket stb. stb. Pedig vannak nekünk olyan iparosaink a kik az ország legelső iparosai közé sorozhatók és a kik jobbat, tartósabbat és olcsóbbat adnak mint a budapesti iparosok és a kik bizony ép e pestieskedő divat miatt rengeteg károkat szenvednek. Szerencséjükre az esztergomi előkelő iparosainknak, nemcsak esztergomi gavallérokkal van dolguk, de találkoznak néha olyanokkal is, a kik a tisztességes munkában nem azt fizetik meg, a mi pesti, hanem azt a mit jónak találnak és a mi tényleg jó is. *Gróf Majláth* Gusztáv erdélyi püspök már több mint öt éve elkerült Esztergomból, azóta állandóan pü-pöksége székhelyén Gyulafehérváron tartózkodik és ime a neves főpap ruhaneműit még mindig Esztergomból szerzi be, itt készülnek reverendái, itt készülnek cipői. Bizony a mi *Vanitsekünk* büszke lehet rá, hogy az ország másik végéről tesz nála megrendelést Majláth püspök, pedig annak csak közelebb fekszik Gyulafehérvár, Kolozsvár vagy Budapest, mint épen a kis Esztergom. Bizony okulhatnának példáján az esztergomiak és pártolnák az esztergomi tisztességes iparosokat, és nem mennének a pesti iparoshoz csak azért hogy elmondhassák, hogy ők Budapestről kapják a kabátjukat vagy cipőjüket. Még ha tán rosszabbat kapnának itthon, akkor is itt kellene vásárolniok, de mikor legalább is oly jót kapnak itt mint Budapesten, akkor bűn másutt vásárolniok.

— **Az esztergomi kaszinó Rákóczy ünnepélye.** Az esztergomi kaszinó f. hó 11-én d. e. 11 órakor II. Rákóczy Ferencz fejedelem emlékezetére saját helyiségeiben ünnepélyt rendez, a melynek műsora a következő. 1. Bevezető: mondja Dr. *Földváry István* a kaszinó elnöke 2. Kurvez dalok éneklé *Táky Gyula* 3. Rákóczy Arany Jánostól szavalja *Reviczky Erzsike* 4. Rákóczy kesergője: Huber Sándortól; zongorán előadja: *Brenner Juliska*. 5. Rákóczy halála Lampérth Gézáttól szavalja: *Fischer László* 6. Rákóczy és kora történeti tanulmány *Várallyai Sándortól*, felolvassa a szerző. 7. Rákóczy hamvai Khun Bélától, szavalja Dr. *Kabina Sándor*. 8. Rákóczy induló: Liszt Ferencztől, zongorán előadja *Brenner Juliska* A mint a műsorból is kilátszik a kaszinó matinéje igazi ünnepi esemény lesz a mely iránt a legzelesebb körben nyilatkozik meg az érdeklődés.

— **Tiszti vizsga.** Dr. *Reviczky Gábor* honti szolgabíró, a ki az idén a bécsi császárvadászoknál volt egy éves önkéntes, a tiszti vizsgát jó sikerrel tette le.

— **Megzavart istentisztelet.** A párkányi zsidótemplomban hosszúnappkor Klein Béla előimádkozó a nagy hőség és tuleröltetés következtében hirtelen rosszul lett s az oltár előtt össze-rogyott. Az éhes kántor azonban ki még nem rég egy német fejedelemség szinpadán mint operacénes szerepelt rövidesen összeszedte magát s egész estéig a hívek teljes megalégedésére végezte funkcióját.

— **A kántorválasztás.** Klinda Károly képezdei tanár levélileg értesített bennünket, hogy ő a városi kántori állásra nem pályázott de erre az állásra nem is reflektál. Így az eddigi pályázók, Neményi Károly, Matt Gyula, Schönvelder Kálmán és Taky Gyula.

— **Magyarok a pápánál.** Az első magyar zarándoklatra, a mely Rómában az új pápánál megjelenik, elegendő résztvevő jelentkezett, és a rendezőség értesíti a résztvevőket, hogy a zarándoklat október 6-án egészen bizonyosan elindul. A római utazás, valamint a vele kapcsolatos nápolyi kirándulás feltételeit az érdeklődőknek díjmentesen megküldik.

— **Rendőrségünk újabb sikere.** Beitl János esztergomi lakos pékmestertől ismeretlen tettes f. hó 1-én 600 koronát lopott el, az üzlemben álló pénzesládából. Beitl a lopást azonnal feljelentette a rendőrségnél, a hol a tettes elfogatása iránt az intézkedéseket rögtön fogantathat vették. Az azonnali feljelentésnek és a rendőrség gyors és okzerű intézkedésének meg is lett a sikere, amennyiben a tettest Kőbölkiton Pesina Dániel zábori (Csehország) illetőségű, rovott múltú és már többször körözött egyén személyében, sikerült az esztergomi rendőrségnek elfogni. Az elfogatás a következőképp történt. Mészáros István rendőrtizedes és Német József közrendőr a feljelentés után azonnal kocsira ülve Párkányba hajtottak és itt összejárták a koresmákat és az egyik koresmában arról értesültek, hogy egy urnak kinéző, szőke bajszú ember nagyon izgatottan viselkedett a koresmában és miután egy pohár sört felhajtott a reá várakozó bérkocsiba vetette magát és a kocsinak azt mondta, csak hajtson, ő örökölt, fényesen fog fizetni. Ezen a nyomon a rendőrök Párkány Nánára mentek, ott azt az értesítést kapták, hogy a Párkányban nyert leírásuk megfelelő egyén, a bécsi vonatról lekészt és gyalog Kőbölkit felé vette útját. A rendőrök kocsin Kőbölkit felé hajtva a falu közelében a kukoricza földeken a tolvajt észrevették; ez a rendőrség láttára kivette revolverét és védelmi állásba helyezkedett. Mészáros tizedes azonban nem ijedt meg a revolvertől, reá vetette magát és mielőtt Pesina fegyverét használhatta volna megkötözte a betörőt. A tolvaj, a lopott pénzből teljes új ruházatot szerzett be, vett azonkívül egy ezüst órát, két finon bőrtárcsát, egy utazó bőrtáskát, ezüst-foggantyus botot, sőt Karácsonyi borbélynál albaszt is szerzett be, végül önvédelmére egy 12 milliméteres hattöltésű forgópisztolyt is vásárolt. A lopott 600 koronából még 369 kor. 86 fill. találtatott Pesinánál. Midőn tettének körül kérdezték, azt felelte, hogy ő öngyilkos akart lenni, szerzett magának sok pénzt, hogy elmehessen kedveséhez, a ki a pozsonymegyei Jokán lakik, itt még egyszer kiakarta magát mulatni, azután agyonlőtte volna kedvesét és önmagát. A jómádár jelenleg az esztergomi kir. járásbíróság börtönében van bezárva.

— **Kerületi gyűlés.** A győri kerületbe tartozó zsidóhitközségek október hó 18-án Esztergomban kerületi ülést tartanak.

— **Az „Ébredés“ diadala.** A budapesti „Ébredés“ nyomdász dalkör — melynek tagjai már két alkalommal szerepeltek városunkban és általános tetszésben részesültek — a legutóbbi megtartott temesvári orsz. dalárversenyen is szép kitüntetést nyert. A dalárkör ugyanis a jury ítélete alapján a III. csoport díjaként a temesvári hölgyek ajándékát, egy 500 korona értékű remekmű disz-ivókiürtöt vitte haza. Hisszük, hogy e szép kitüntetés buzdítani fogja a jeles dalárokat a léleknevesítő dal további művelésére.

— **Uj anyakönyvvezető helyettes.** A belügyminiszter László István okl. jegyzőt Dunamocs községbe anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **A vasárnapi munkaszünet megszegése.** Dóczy Ferencz pékmestert a vasárnapi munka-

szület áthágása miatt a rkapitány 25 k; *Beitl* János péket pedig 5 korona pénzbüntetésre ítélte. A munkaszünet áthágása miatt. Völlner Pál, Steinbach János Krausz Ignác, Nádler József, Lusztig Endre és Horváth Ferencz el-
leu is folyamatban van a kihágási eljárás.

— **Állatkinzás** Mekler Pál kocsis f. hó 1-én lovait részeg állapotban botrányos módon ütötte; az állatkinzó ellen a rendőrség állatkinzás miatt az eljárást megindította.

— **Hazañas határozat.** Az esztergomi kereskedelmi társulat választmánya e határozta, hogy a velük üzleti összeköttetésben lévő gyárosokat és nagykereskedőket, a kik levelezésüknél *Esztergom* helyeit, *Grant* használnak, felkéri hogy a jövőben minden címzésnél városunk igazi nevét Esztergomot használják, mert a *Gran* helységnevével megjelölt leveleket felbontatlanul visszaküldik. Hasonló eljárásra szólította fel a társulat választmánya a város összes hazañas kereskedőit. Majd, ha az osztrák sógor felbontatlanul kapja vissza a Granba címzett leveleit, megfogja tanulni, hogy Esztergom is van a világon, mert hisz most is csupa henczegő rosszakaratból írja leveleit Granba.

— **Az Esztergom vidéki gazdasági egyesület** által f. évi október hó 10-én d. u. 3 órakor az egyesület helyiségében tartandó választmányi ülés tárgyai a következők: 1. megyei központi mezőgazdasági bizottsággal leendő egyesülés tárgyalása. 2. Miniszteri leiratok. 3. Folyó ügyek. — A gazdasági egyesület hivatalos helyiségét október hó 1-től a Kollár-féle házból Szenttamásra, a Leitgéb-féle házba helyezte át.

— **Vadállat.** Berkes Elek tokod eb-zőnyi bányamunkás mult hó 28-án annyira elverte áldott állapotban levő feleségét, hogy a verés következtében a szegény asszony szept. 30-án idő előtt szülte meg gyermekét. A holtan született gyermek is meglátszott az ütés nyomai. Berkesné most élet és halál között lebeg. A vadállat Berkes ellen megindult a büntető eljárás.

— **A csavargözös járatok.** A Kovács-patak állomáshoz még e hó folyamán is fog közlekedni a csavargözös. A budapesti machegei vonalon a menetférti jegy ára 1 koronával olcsóbb mint a budapest-esztergomi vonalon, így a közönség hihetőleg a kellemes dunai utat fogja választani, ha Budapestre akar leutazni.

• — **Forradalmi jelek.** A rendőrségnek sikerült kinyomoznia, hogy a házak falára irt hangzatos frázisok kitől erednek. A „Talpra magyar” legújabb szerzője Schmidál János esziamadia segéd, a ki ellen ingatlan vagyron szándékos rongálása miatt a büntető eljárás megindult.

x **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek a „Moll féle seidlitz por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kór. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

x **Leon és Oláh** elsőrangú női ruhakelmék áruháza (Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4.) értesíti a t. hölgyközönséget, hogy az őszi és téli divatkelmek már óriási mennyiségben rak-tárakra érkeztek és kívánatra szívesen küldik bérmentve legújabb mintagyűjteményüket. A vidéki megbízásokat külön osztályban, intézik el a legnagyobb lelkiismeretességgel. Arai olcsók és szabottak.

x **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló ható víz, tartós hajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

x **Cigaretta hüvelyek.** A legfinomabb szivarka hüvelyek kaphatók a *Hunnia könyvnyomdában.* Egyiptomi már 14 krtól fölfelé. Úgy szintén olaj festékek tubusokban és ecsetek- valamint finom angol zsebkések.

x **Vörösmarty Album.** Kultuszmissziót teljesít a „Pesti Napló” mikor minden esztendőben, diszes ingyenes ajándékokban közelebb

hozza a nagy közönség szívéhez a nagy örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megismerteti, egyuttal meg is szeretteti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka diszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a „Pesti Napló” ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty-nak, a Szózat és a Vén cigány öserejű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csongor és Tünde és számos más) foglalja diszes albumba és adja karácsonyra ajándékol. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és e tartalmas diszkönyvet 20 nagy több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékol megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél- vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra.

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Nagy Bercesényi Miklós . . .

I.

Koromsötét az ég, nincsen csillag rajta,
Jó kurucz vitéznek elmúlt az ajka,
Letűnt fényes napja: arany szabadsága
„Nagy Bercesényi Miklós sírdogál magába” . . .

Nyugot felől talán kiderülne újra,
De a tárogatós már hiába fújja,
Rajta kurucz, rajta! — hiába kiáltja,
„Elfogyott szegénynek minden katonája” . . .

Nyári napnak fénye elborult a ködbe;
Szép magyar szabadság elveszett örökre,
Hullanak a falevelek
„Fütyül a szél Késmárk felett!”

Jobb hazába indul daru, fecske, gólya,
Bercesényi Miklósnak nincs vigasztalója,
Fáj a szívem, majd megreped,
„Édes hazám, Isten veled!”

II.

Mélabúsan szól egy árva tárogató,
A majtényi sikot belepte már a hó,
Ráborult a nagy tél, nincsen több virága
„Gyenge violának letörött az ága”

Letörött virágom, eltűnt boldogságom,
Jobb napok virradtát már hiába várom,
Nyomorult labanczhad sirunkat megássa,
„Az én bánatomnak nincs vigasztalása.”

Győzelmes csatákban hiába küzdöttünk,
Nagy majtényi sikon beborult fölöttünk.
Szabadságunk is ott veszett
„Fütyül a szél Késmárk felett!”

Jó az Isten, jót ad, nagy az ő hatalma,
Majd derít ő fényt még a szegény magyarra.
Bizunk azért Uram benned
„Édes hazám, Isten veled!”

Farkas Pál.

Egy leányt . . .

— Heine után. —

Egy leányt választ a legény
S ez mást választ magának;
A másik ismét egy mást szeret
S visz oltár elé arának.

A lány merő boszúból
Annak karjába dül,
Ki sorsa szeszélyéből
Ép utjába kerül.

— Bár régi e történet
De mindig új marad
És kívül ép megcsik
Annak szíve szakad.

Margit.

Tárgytalan szerelem.

Az Esztergomi Lapok eredeti közleménye.

Nagy ribilliót okozott az ifjabb nemzedék között, hogy a bájos kis Elzát, az ábrándos szemű felsőbb leányt, a mamája kíséri el az iskolába. Pontosan egyik nap úgy, mint a másikon a mama oldalán libegett el ablakunk alatt Elza. A vélemények persze röpködtek a napsugaras tavasz levegőben, mindannyian találgattuk okát a nagy eseménynek. Egyik percben ez volt a valószínű, a másikban valami más, míg a harmadik pillanatban egy ujonan szerzett adat főre nem silányította valamennyit. A kombinációk közül állandóságra egy sem tudott vergődni, minduntalan akadt valami a mely megdöntötte még a csalhatatlannak hitt bizonyítékokat is.

Legjobban aggasztotta azonban az érdeklődőket az, hogy a kis Elza csak mosolygott a mamája szigorúságán. Nem így voltak azonban barátnői. Ezek erőlyesen kikelték a mama ellen, sőt eleinte maguk között, később nyíltan, Elza előtt is kijelentették, hogy ez tarthatatlan állapot. Utoljára is szégyen az egész osztályra — az intézet legfelsőbb osztályára, — hogy egy felsőbb leányt az édes anyja kísérgessen az iskolába.

Hiába volt minden, a mama kísérete állandóvá lett. Barátnői neveltségessé tették, szemére lobbantották gyávaságát, szégyenteljes kudarcát . . . — Elza még ezen is mosolygott.

Ez a páratlan vakmerőség kizozta sodrából a leányhadat. Elza mosolya valami misztikus elemet vegyített a dologba. Kezdt regényessé válni előttük és sejtelmük azt sugta hogy nem minden alap nélkül való história.

Hosszas tanácskozás után egy esomé leány faggatni kezdte a kis regény hősnőt.

— Ugy-e édes Elza — vették körül barátnői — hát mondd, mit tettél, hogy ez a szégyen ért. Tudják már hogy férfi van a dologban — mindenütt beszélnek már — áruid el tehát barátnőidnek szived titkát . . . !

Elza mosolygott. Elnézett leánytársai fölött ki az intézeti kertbe. Észrevett a zöldelő lombok között egy darab azurkék eget, ezt nézte merengve, hosszan.

Aztán újra elmosolyodott s kaczagva beszélt a leányokhoz.

— Bohó leányok! Hagyjatok békén. Bolondság az egész . . . A mama valami legújabb etikett szerint illetlennek tartja az egyedül való járást, még az iskola felé is. Ez, az egyik oka. A másik . . .

Itt újra a kéklő égdarabra nézett; a leányok közelebb húzódtak, sejtven, hogy most jön a java, mit csak suttogva lehet tovább adni.

— A másik az prózaibb . . . A mamának naponkinti sétákat ajánlott az orvos — napjában négyszer egy negyedórai sétát. — . . . Ő azután legjobbnak találta, ha az előbbi tvevel összeköti.

A leány sereg nagyot nézett. Elszállt minden illúsió, — megsemmisült előreszótt mende-monda . . . Ott hagyták Elzát, nem imponált többé előttük a feltűnő kíséresi mód.

Elza ábrándos szemein ez nem idézett elő változást. Már bejött a tanár ur is — ki nagyon jól ismerte Elzát — még mindig régi gondolataival bajlódott a leány. Érezte, hogy mennyire félrevezette barátnőit; tudta hogy a mai kijelentése leszállította arról a magasságról, hová búbajos szépsége révén emelték; tudta, hogy a mai nappal elvesztette éredékességét s vissza süllyedt azok közé, kikről csak valami kitűnő felelet után szoktak beszélni a leányok . . . Végig zsongtak ez eszmék lelkén . . . hiúsága megszólalt . . . na-

gyot sóhajtott . . . de aztán újra boldogan mosolygott. Föláldozta hiúságát, meghozta a legnagyobb áldozatot, de érezte, hogy nem hiába.

. . . És erre a gondolatra, mintha oda künn a májusi verőfény még fényesebben tükröződött volna vissza a harmatos falevelekről, még élénkebben ragyogott a zöldelő lombok között a kéklő égdarab.

. . . Teli volt a pihető keble vágygyal, édes érzellemmel. Lázasan bizsergő érzés reszkettette meg tagjait, halvány arcán rózsákat fakasztott a vér, akarata elhagyta s kimondhatatlan türelmetlenség vett erőt rajta . . . révedező tekintete kitévedt a kéklő égre.

Emlékszik, hogy odahaza is így van már egy idő óta. Szeretné, ha egész nap az ablaknál ülhetne, vagy a kertben időzhetne. Az ablaknál álmaiban a verőfényben látta, oda künn a kertben meg szinte a megszakadásig tombolt a szív lihegő keblében s ilyenkor felugorva a pázsitról, kitérte karjait s megölelte a semmiiséget, a levegőt.

A tanár magyarázott . . . Elza képzelete az egyhangu előadás mellett egymásután ujtotta meg a lefolyt napok eseményeit.

. . . Apró cseprő, egy-egy emlékvésben véget érő kalandjai voltak ő neki, is mint a többieknek, de akkor semmi különösét nem érzett, míg most . . .

. . . Most érezte, hogy valami forrongás van benne készülében . . . Ercinte a tavasz bűbájos hatásának tulajdonította a változást . . . később az olvasott regényeknek . . . Mikor először érezte megrettent, később megszerette a furcsa, idegizgató érzést, utoljára nélkülözhetlenné hitte s megvált győződve, hogy e nélkül megszakadna léte.

Egyszer annyira erőt vett rajta e bódító hangulathalmaz, hogy lenn a lugosban, valami ismeretlen, légbőlkapott névhez levelet próbált írni. Innen kezdődik az ő misztikus felépése, innen az állandó kíséret . . . A mama ugyanis megtalálta egyik ruhájában s ez elég volt arra, hogy mint éber anya, ne hagyja leányát többé magára . . . Több sem kellett . . . A vigyázat megerősítette képzeletét, megbontotta a leány gondolkodás módját s most már sejtette mi a neve ennek az ismeretlen bűbájos érzésnek.

E körülmény még erősebb tette ismeretlen vágyait; merengővé lett, szülei elővették, faggatni kezdték . . . Eredmény persze nem volt.

Nem vitték sehová szülei. Elvonták minden társaságtól, azt hitték hogy evvel céljukat érik . . . Elza ilyenkor sirt, de nem tudott szabadulni érzelmétől. Kutatni kezdett emlékeiben, hol találna valamit a mi megnyugtatóná. Nevetségesnek tünt fel előtte minden remény, pattanásig megfeszített idegeit lázba ejtették, de a mulatban csak szomorúságot, a jövőben csak bizonytalanságot látott.

De még e bizonytalanságban sem tudott megnyugodni. Addig boldog volt, ha színes álmai voltak, most bosszantotta ez is s egyre változásért lihegett keble.

Ez készt . . .

A tanár valami nagyon érdekesről beszélt . . . A leányhad kacagni kezdett . . . Elzát fölírta e kacaj merengéséből . . . mintha ő rajta kacagtak volna . . . Szíve zakatolt oly hangosan, hogy a vékony ruhán át tisztán kivehette dobogását . . . Ijedése még fokozottabb lett, hátha szomszédja meghalana . . . tárva lenne a titka.

A félelem magához térítette. Éppen jókor, a felelésben reá került a sor. Hebegett valamit, feleletéért megpirongatta a tanár.

Tem törődött vele. Még jobban visszaesett előbbi hangulatába s úgy érezte, hogy most még jogosabb tulajdonosa annak a megnevezhetetlen érzésnek, mert ime már szenvedett is érte.

Végig álmodta e tudattal az órákat egymás után. Volt pillanata, midőn megjedt, hogy csak ámitja önmagát érzelmével, de ezt teljesen elűzte az a körülmény, hogy a szokott időben anyja ott várta leányát a kijáratnál.

Elza mosolygott édes anyja előtt. Bűszkén ment mellette, érezte a reá tapadó kíváncsi tekintetektől, hogy mindenki azon tündök, mi ennek az oka. A diágyerekeknek jóakarólag bölintott egyet, ha meg valaki szánakozóan mosolygott rajta, főlemelt föl nézett vele szemközt s megmutatta, hogy ő nem szégyel szenvedni érzelméért.

Egy ilyen hazamenetel után Elza a szemben levő ház ablakában egy csákót pillantott meg. Az ódes bizsergés még kínosabbá lett. Újra érezte mindazt, a mi hetek óta kínozza s a miről tenni sem tud. Neki dült az ablaknak s nézett ki a verőfénybe és kereste a kéklő égdarabot . . . elfelejtette a ragyogó csákót.

Másnap ugyanabban az időben egy köpenyvet akasztottak az ablakfára. A verőfény vakítóan játszott a távolban kigyózó folyó zöldes habjaival . . . Elza elmerengett s elfelejtkezett álmai közepette a valóról.

Harmadnap kardesürgést hallott. Fölugrott a pamlastról, becsapta az ablakot s rohant föl a kertbe.

Leült a lugosba s pár pillanat múlva rohant odább. Balzsamos májusi délelőtt volt. A szőlők közül virágzó gyümölcsfák illatát hozta magával a szellő . . . Elzának nem volt nyugalma. Egyik helyről a másikra bolyongott . . . Egy virágágnál, nyíló virágok között meglepedett. Álmai erőt vettek rajta, de csodálatosan másképpen nyilatkoztak meg mint azelőtt. Az érzelmei bűbájos ereje enyhülni kezdett, de álmaiban a verőfény, virágillat s a kéklő ég közepette alakok kezdtek megjelenni. Eddig csak a szív működött s most egyszerre a képzelet kezdett uralkodni a leányka gondolataiban. Elza elhalványodott, megjedt az új változáson . . . föl-szaladt szobájába s lihegve tárta ki az ablakot . . .

. . . Oda át az a kiállhatatlan, szöke bajuszu hadnagy mosolygott a szelességén . . .

Lázasan bizsergő érzés reszkettette meg tagjait, halvány arcán rózsákat fakasztott a pezsgő vér . . . egy pillanat és megjelent az eddig tárgyaltalan szerelem az — ideál.

Felölös szerkesztő és lapfőnököse: GERENDAY JÓZSEF
Főmunkatárs: DR. BERÉNYI ZOLTÁN.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a Hoffmann Róza-féle divatáru üzletet átvettem

és azt a legutolsó divat szerinti kalapokkal a legfinomabbtól a legegyszerűbbig dúsan felszereltem.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve,

maradok kiváló tisztelettel

Özv. Wellbach Zs.-né.

1231/1903. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott főtisztviség részéről közhírre tétetik, hogy Pestmegyében fekvő piliszentlászlói r. k. templom, kápolna, paplak, melléképületek és kerítések helyreállítása Nagyméltóságú vallás és közoktatási Ministerium f. évi szeptember 24-én 37744 szám alatt kelt rendeletével 2293 korona 18 fillér és 140 kézi és 48 igazságszám erejéig engedélyeztetvén, ezen munkák vállalatba adása iránt f. évi október hó 20-án délelőtti 10 órakor Vág Sellyén alulírott főtisztviség hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Írásbeli ajánlat benyújtók, vagy a szóbeli árverésen résztvenni óhajtok kötelesek írásbeli ajánlatukhoz, illetve a szóbeli árlejtés megkezdése előtt fent jelzett összeg 10%-nak megfelelő bánatpénzt

vagy készpénzben, vagy elfogadható érték-papirokban letenni.

Az ívenkint 1 kor. bélyeggel ellátott és fent jelzett bánatpénzzel felszerelt lepecsételt zárt írásbeli ajánlatok, melyekben a vállalati összeg számokkal és betűkkel kiirandó, az árlejtés megkezdése előtt félórával a főtisztviségnél annál inkább beadandók, a mennyiben azon határidő után beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Munkákról felvett költségvetés, valamint egyéb feltételek a főtisztviség hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Vág-Sellye, 1903. szept. 30-án.

Sellyei ker. közalapítványi
Főtisztviség.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmazzatik köszvénynél, csúszlós és meghúlésknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 l., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

Vörösmarty-Album.

Ingyen!

A Pesti Napló, amely eddigelé az Ember tragédiáját, Arany János balladait Zichy Mihály illusztrációival, Katona József Bánk bánját, a Himfy-Albumot, a Költők-Albumot, tavaly a remek kiviteli Zichy-Albumot, stb. adta olvasóinak a könyvpiacra általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénytel és pompával, a Vörösmarty Mihály-Albumot fogja olvasóinak karácsonyi ajándéknak adni.

A Vörösmarty-Album, a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvartalakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát, Csongor és Tündét, Vörösmartynek a kedves drámai költeményét, a Szózatot, a Vén cigányt, Honkát és Vörösmartynek legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival, 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval, a valóban remek kiviteli műlapoknak egy része gyönyörű színyomású lez, amilyenek eddig alig jelent meg magyar díszműben. A Vörösmarty-Albumot megszerezhetik mindazok, akik a Pesti Naplóra, amely a legrégebb, legfüggetlenebb és egyike a legterjedtebb politikai napilapoknak, egy évre előfizetnek.

Akik most lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan, legalább egy évig előfizetők maradnak, szintén megkapják a Vörösmarty-Albumot. Minden félreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy akik a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján tehát 1903. évi ajándéknak kapták, azok a Vörösmarty-Albumot csak úgy kapják meg, ha újra egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára: egész évre 28 kor.; félévre 14 kor.; negyedévre 7 kor.; hegy óra 2 kor. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrássy-ut 27. szám alatt van.

A világ legjobb és legzélsebb tölthető tollszára.

A szerkezete ezen tollszá-
nak a legegyszerűbb épen
ezért soha el nem romlik.

PATENT

jótállás mellett lesz
eladva.

Hozzá bármiféle toll használható, nem mint a drága amerikaiaknál csakis aranytoll, s így mindenki kedvez tollával írhat. Ezen toll önmagát tölti. Kapható csakis a „HUNNIA” könyvnyomdában.

Ára darabonként 3 korona.

9240/903 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az esztergomi kir. járás-bíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Takács Jánosné szül. Kertész Erzsébet végrehajthatónak Balog Gyula végrehajthatást szenvedett elleni 64 korona tőkekövetelés, ennek 1902. évi április hó 1 napjától járó 6% kamata, 9 korona 10 fillér per, és 9 korona 10 fillér végrehajthatási költség 9 korona 30 fillér és 5 korona árverési kérelet nyújtásával 5 koronában megállapított árverési kérelemzési költség behajtása iránti ügyében az ezen telekkönyvi hatóság területéhez tartozó Esztergom sz. kir. városban fekvő s az esztergomi kir. városi III. ker. szentmárai 215. számú betétben A. 244. hrszám alatt Balog Gyula és Tóth Lina közös tulajdonánál fekvő 144. ö. i. sz. ház és udvarra 2112 korona kikiáltási áron a 15132902 szám alatt elrendelt árverés megtartására újabb határidőül 1903. évi október hó 12-ik napjának délutáni 2 óráját ezen telekkönyvi hatóság árverési helyiségébe kitűzte azzal, hogy ekkor a fenti ingatlanok esetleg a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Bánatpénzült leteendő a kikiáltási ár 10%-a.

A vételár tetszés szerinti részletben 4 hónap alatt fizetendő le az árverés napjától járó 6% kamattal.

Az árverési feltételek a telekkönyvi hatóságnál és Esztergom sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy óvadékképes irtékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki az előzetes bírói letétbe helyezéséről szóló elismervényt átadni.

Esztergomban a kir. járás-bíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1903. aug. hó 11-én.

Magos Sándor.
kir. ítélő táblai bíró.

Hirdetések

felvételnek

a

Kiadóhivatalban.

Minden háziasszony

üdvözöhető, aki az egészség, takarékoság és józre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéval használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen maláta kávéval, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-maláta kávéval, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

URANOS

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST.
VI., Rózsa-utca 85.

-KÉK ruha-mosáshoz
a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve. —

Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olosó és felülmulhatlan!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. —
1 nagy üveg 160 korona, fél üveg 1 korona.

Kapható mindenütt!

Utánzatoktól óvakodjunk.

PURGO
K. kir. szabadalom és védjegyzett
A leggyengébb kitérő izmú hashajtó
25 csekeg ára 1 korona.

Órák, ékszeres RÉSZELETFIZETÉSRE
SERÉNYI
is, olcsó szabott órákon
Budapesti, Erzsébet-körút 28. l. em.
Főközl.: II., 75-utca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyereség. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúító helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella”-vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárban, 6 cs. és kir. fensége József főb. udvari szállítója
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO
K. kir. szabadalom és védjegyzett
Angol francia, magyar és német egyfelületi tandíjok által rendelve és ajánlv. mint a legényhűb hashajtó.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, idég- és borbaj, székhűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megátapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESSÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészi műtermében
BUDAPEST, VII. KER., KERESPEI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagytások!!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörsarok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Hirdetéseket, reklámokat szakszertűen, pontosan és legolcsóbban közöltet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő

PLATSCHEK WILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi árosház.
Kivágytalanság, hanyinger, fejfájás, gyomorbajok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Postán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANAFORIUMA. (Hegység).
Kitérő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilométernél több jól ápolat, re ényes hegyi utak. Szigoruan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernbb kényelem, az összes betegzobák hygienikusan a legkötelesebben vannak berendezve. Kitérő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éves ányitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-fele vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Ujabb haladás!
Bejegyzett
Kérje mindenütt csakis az új Eisenstädter-féle
EGLASINE
padlófénymázt.
Gyári jegy: „VASLOVAG” törvényesen védve.
2 óra alatt megszárad oly keményre, mint a borostyán.
Kiadós! Mosható! Tükörfényű! Tartós! Szagtalan!
EGLASINE padlófénymáz utólag nem ragad, így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be. EGLASINE használatban a legolcsóbb beeresztő szer padlóknak és konyhabútoroknak. Takarékos használat mellett 1 kg. elegendő 12 m² területre Eisenstaedter Testvérek fénymázgyárából.
Kapható minden nagyobb fűszer- és festékáru kereskedésében.
Esztergomban:
Jedlicska Rezső és Vörös József
cégeknél.

Gurgulits
József
kőfaragó műhelye és
dúsan felszerelt
sirkő-raktára
ESZTERGOM, Simor János utca 418. sz., a nagykaszárnyával szemben.
Elvállal bármennemű kőfaragó munkákat, valamint a temetőben sírkövek javítását és sírfeliratok vésését a legolcsóbb árban.

9241/903. tlkvi. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
Az esztergomi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Róth nágel János végrehajtatónak Poláček János végrehajtást szenvedett elleni 40 korona tőke követelés, ennek 1903. évi január hó 15. napjától járó 5% kamata 6 korona 60 fillér végrehajtási ugy ezuttal 9 korona 30 fillérben megállapított árverés kéreti költség behajtása iránti ügyében az ezen telekkönyvi hatóság területén levő az Esztergom sz. kir. városi I ker. 1116. számú betétben A 11-2. sor. 375. 376. hrszám alatt felvett 358. számú háznak és udvarnak Poláček Jánost illető felerészére 2704. korona

kikiáltási árban az árverés elrendeltetvén, annak megtartására határidőül 1903. évi október hó 17 napjának délelőtt 9 óráját ezen telekkönyvi hatóság árverési helyiségébe kitérte azzal, hogy ekkor a fenti ingatlanok esetleg a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.
Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 % a teendő le.
A vételár 3 egyenlő részletben 4 hónap alatt fizetendő le az árveréstől járó 5 % kamattal.
Az árverési feltételek a telekkönyvi hatóságnál és Esztergom sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.
Esztergom 1903. aug. 11.
Magos Sándor, táblai bíró.

LEON és OLÁH
elsőrangú angol és francia nőruhakelme különlegességek áruháza
Budapest,
VI., Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Standard (volt Dreher) palota.
Felhívjuk az igen tisztelt hölgyvilág szives figyelmét szolid és teljesen megbízható női divatkelme áruházunkra, ahol a legszébb és kétségtől a legdivatosabb speciális angol, francia és hazai gyártmányu kelmek kaphatók 1 koronától 22 kor.-ig minden árban.
—Tisztességes kiszolgálás!—
Versenyen kívüli olcsó árak!
Mintákat az ország minden részébe, ugyszintén 20 koronán felüli rendeléseket bementve küldünk.
Leon és Oláh.

